

Ekumenický dialóg , politická korektnosť a teologický relativizmus

Mikuláš Hučko

15. júna 2022 ✚ Cirkev ✚ Ekumenizmus

Pre svet je rozdelenie kresťanov pohoršením. „Ved' predsa ako môžu hlásať Ježiša Krista, ktorý sa modlil za jednotu, keď sami sú rozdelení?“ znel logický argument, proti ktorému sa nedá namietat. Z tohto pohľadu som sa aj ja díval na ekumenické aktivity so sympatiami ako na úprimnú snahu odstrániť to, čo nás rozdeľuje.

Zdroj: wikimedia commons

Keď som však pred vyše štvrtstoročím zapol rádio Lumen a vypočul si príhovory účastníkov v tom čase prebiehajúcej ekumenickej konferencie, zaujalo ma vystúpenie predstaviteľa jednej malej českej cirkvi, ktorý sa snažil spochybnit predstavu, že by množstvo cirkví malo byť pre svet pohoršením. „Práve naopak“, tvrdil, „je to veľké obohatenie, pretože každá cirkev prináša niečo originálne a svojské, čo je prínosom pre kresťanstvo a máme sa radovať z bohatstva našej rozmanitosti!“ (Tento argument som potom v ďalších rokoch počúval v mnohých obmenách).

Radovať sa z našej rozmanitosti?! To mi akosi nesesedelo. Z toho, že nekatolíci odmietajú niektoré Bohom zjavené pravdy, ktoré vyznáva katolícka Cirkev? Alebo tie pravdy nie sú zase až také dôležité? Máme sa tešiť z toho, že hoci protestanti odmietajú sviatosť manželstva, sviatosť kňazstva, sviatosť Eucharistie, svätú spoveď, oveľa lepšie ako katolíci „poznajú“ Sv. písmo? Nemá potom z toho „bežný veriaci“ dojem, že tieto sviatosti zrejme nie sú až také dôležité, keď je možné „kresťansky žiť“ a byť spasený aj bez nich?

Nedávno vzbudili moju pozornosť dve správy z kresťanského sveta: bývalý anglikánsky arcibiskup z Canterbury George Carey si dal tú námahu, a poslal parlamentu austrálskeho štátu Nový Južný Wales odkaz, v ktorom ho vyzýva, aby schválil – zákon o eutanázii:

„... píšem ako bývalý arcibiskup z Canterbury, ktorý radikálne zmenil názor na asistovanú smrť.“

Podrobnosti jeho „obrátienia“ nie sú teraz dôležité, ale pripomenulo sa mi obdobie spreď tridsiatich rokov, keď tento pán bol prímasom Anglikánskej cirkvi a noviny písali o tom, že dialóg (medzi katolíckou Cirkvou a Anglikánskou cirkvou) – prebiehajúci už viac ako tri desaťročia – sa zastavil v ťažkej a dovtedy nezmieriteľnej otázke – kňazského svätenia žien. Obe strany sa však vzájomne ubezpečovali, že napriek tomu sa ich vzťahy môžu naďalej zlepšovať a že „dialóg bude pokračovať bez ohľadu na to, aké

prekážky, aj také, ktoré sa z ľudského hľadiska zdajú neprekonateľné, stoja v ceste“.

„Cesta, ktorá nás čaká, nám možno nie je úplne jasná, ale sme tu, aby sme sa znovu zaviazali ísť po nej,“ reagoval Ján Pavol II., ktorý **vyhlásil jednotu kresťanov za jeden z hlavných cieľov svojho pontifikátu.**

Odvtedy prešlo tridsať rokov, dlhých tridsať rokov vedenia ekumenického dialógu...

Druhá správa je o tom, že Poľská autokefálna pravoslávna cirkev neuznáva ordináciu žien v Evanjelicko-augsburskej cirkvi v Poľsku. List s takýmto posolstvom adresoval pravoslávny arcibiskup metropolita varšavský Sawa predsedovi Poľskej ekumenickej rady ako reakciu na správy v médiách, že evanjelici vysvätili skupinu deviatich diakoniek.

Arcibiskup Sawa povedal: „*Pol'ská autokefálna pravoslávna cirkev, zachovávajúca učenie svätých apoštolov a predchodcov, takúto prax neuznáva. A preto **sa pravoslávni nebudú zúčastňovať ekumenických stretnutí, ako sú modlitby, konferencie, pracovné stretnutia atď., na ktorých budú prítomné presbyterky.***“ A upozorňuje: „*Ak sa problém prehĺbi, členstvo Poľskej autokefálnej pravoslávnej cirkvi v Poľskom ekumenickom koncile bude pozastavené.*“

Rozhodnutie poľských pravoslávnych musí vzbudzovať rešpekt. Pravoslávni tak zahanbili katolíkov, ktorí formálne taktiež odmietajú možnosť vysväcovania žien za kňazky. Vyplýva to z príkladu Krista, potvrdeného Sv. písmom, ktorý si svojich apoštolov vybral výlučne spomedzi mužov. Tieto zásady boli potvrdené vo vyhlásení Kongregácie pre náuku viery *Inter Insigniores* z roku 1976 a v apoštolskom liste Jána Pavla II. *Ordinatio sacerdotalis* z roku 1994.

Odhodlanie pravoslávnych v Poľsku by mohlo inšpirovať aj katolíkov k ráznym krokom vzhľadom na čoraz jasnejšie formulované požiadavky na kňazstvo žien napríklad v nemeckej cirkvi. V mnohých katolíckych diecézach, bez rozhodnejšej reakcie biskupov, pôsobí občianske hnutie s názvom „Maria 2.0“, ktoré čoraz častejšie žiada vysvätenie žien za katolícke kňazky. Zdá sa, že celý problém zostáva bez povšimnutia pápeža Františka, ktorý sa k tejto téme vyjadruje pomerne málo alebo veľmi neurčito.

V čom je podstata problému? Od začiatku bolo jasné, že rozhodnutie Anglikánskej cirkvi z novembra 1992 „svätiť“ ženy „rozšírilo teologickú priepasť“ medzi katólíkmi a anglikánmi. Odvtedy napriek intenzívnym dialógom a pekným rečiam vzdalovanie sa anglikánov a katolíkov v otázke rodiny a manželskej morálky sa ustavične prehlbovalo a dnes naši milí anglikáni si už veselo „požehnávajú“ homosexuálne pseudomanželstvá a uznávajú *homosexuálnych biskupov*, a majú už ženy biskupky. A pán bývalý prímás napriek pekným rečiam pokračuje v trende kapitulácie pred svetom a prijíma názory sveta jeden po druhom, momentálne presadzuje eutanáziu.

Katolícka Cirkev však vedie dialóg aj so Švédskou luteránskou cirkvou, o čom som sa prvýkrát dočítal v máji 2015 na stránke [vatikánskeho rozhlasu](#):

Katolícko-luteránsky dialóg bol v pondelok v centre pozornosti Vatikánu, keď sa pápež František stretol s hlavou švédskej cirkvi a arcibiskupkou z Uppsaly Antje Jackelénovou.

Bolo to opäť „historické“ stretnutie, keď pápež František prijal v Apoštolskom paláci na súkromnej audiencii jej „arcibiskupku“ a oslovil ju „*veľavážená pani Jackelén, veľavážená sestra*“. Švédsko luteránska cirkev pritom vysluhuje homosexuálne „*manželstvá*“ medzi sodomitmi, pripúšťa potraty, antikoncepciu a rozvody a bežne ordinuje na kňazov ženy, ba medzi biskupkami má otvorenú lesbičku (Eva Brunneová), ktorá sa v roku 2017 rozhodla, že Boha bude spomínať iba použitím rodovo neutrálnych slov.

Biskupka Antje Jackelénová

zdroj: wikimedia commons

Pápež František potom bol v októbri 2016 vo švédskom Lunde pri príležitosti začiatku osláv 500. výročia osláv Lutherovej „reformácie“. Napriek tomu, že navštívil cirkev úplne kontrolovanú štátom, cirkev, ktorá je už desaťročia akousi náboženskou odnožou švédskej sociálnej demokracie, ktorej pastierov vyberajú *de facto* ľavicoví politici, ktorí sú čoraz častejšie politikmi verejne sa priznávajúcimi k svojej neviere, podľa oficiálneho komentára Vatikánskeho rozhlasu: „*Obe cirkvi, ktoré si v katedrále v Lunde spoločne pripomenuli tieto udalosti, spoločne spievali Credo a evanjelium, vyznávali svoje vzájomné chyby, ďakovali za to, čo ich spája, a boli odhodlané pokračovať na ceste dialógu v službe ľudskej dôstojnosti.*“

Pápež František sa s „*veľaváženou pani Jackelén*“ modlil ako rovný s rovným a správal sa, akoby uznával jej úrad. Ťažko tomu uveriť, ale František sa v skutočnosti bez najmenšieho zaváhania a bez náznaku pochybností rozhodol, že pani Jackelén je pre neho tou správnou partnerkou. Podobne ako väčšina moderných pokrokových protestantov, ani Jackelén nepovažuje kresťanstvo za pravé náboženstvo – považuje ho nanajvýš za pozostatok minulých storočí alebo za modernú formu fundamentalizmu a verí, že medzi jednotlivými náboženstvami nie je žiadny zásadný rozdiel; všetci veriaci sa predsa obracajú k tomu istému Bohu. „*Židia, kresťania a moslimovia sa modlia k tomu istému Bohu. (...) Kňaz a imám môžu vystupovať spolu a učiť – je to dobré posolstvo.*“ Podľa nej sa islamský fundamentalizmus nijako nelíši od kresťanského fundamentalizmu a strach z islamu „*pochádza z nevedomosti*“. Jackelén je horlivým zástancom medzináboženského dialógu: „*Náboženský dialóg je v dnešnej dobe racionálnou voľbou. Navyše je to jediná možnosť. A množstvo náboženstiev nie je problém, ale bohatstvo.*“ (Mantra súčasného ekumenizmu?)

Ba podľa prímasky nie je možné s istotou povedať ani to, či sa Ježiš narodil z Panny Márie, pretože „*nikto presne nevie, ako to všetko bolo*“ a zdá sa, že evanjeliový príbeh o narodení Panny Márie má len symbolický význam a má zdôrazniť dôležitosť tejto udalosti. Prímaska obhajuje rozhodnutie cirkevnej synody, ktorá sa v roku 2009 rozhodla vykonávať sobáše homosexuálov. Najzaujímavejšie na tom všetkom je, že podľa nej podpora jednopohlavných párov „*neznižuje úlohu manželstva*“. Rovnako ani podpora

náhradných matiek, ktoré si homosexuálne páry najímajú, aby im porodili deti.

Ako sa dá ľahko predpokladať, ekumenická partnerka Svätého Otca je zástankyňou práva na interrupciu na požiadanie – skutočnosť, že ženy sa môžu celkom slobodne zbaviť plodu až do 18. týždňa tehotenstva, **je pre ňu samozrejmá.**

Arcibiskupka, ktorá nevie, čo je pravda kresťanstva, podporuje „svadby homosexuálov“, uznáva „právo žien na potrat“, hovorí nám, že moslimskí teroristi sa nelíšia od kresťanských fundamentalistov – je toto vhodný partner, partner pápeža pri vedení spoločných modlitieb?

Aby sme zostali v Škandinávii, v marci 2019 Nórska luteránska cirkev, teoreticky najväčšia náboženská komunita v Nórsku, verejne priznala, že sa v otázke potratov mýlila. Aby toho nebolo málo, pastori a pastorky sa rozhodli **verejne ospravedlniť za svoju minulú rétoriku o potratoch**. Vyhlásili, že zabíjanie detí v maternici podporuje zdravie žien a malo by byť legálne!

Odsúdila toto správanie jednoznačne niektorá katolícka hierarchia? V Nórsku, Švédsku, Dánsku alebo kdekoľvek inde?

Otázka je však nesprávne položená...

Mala skôr znieť: Ako je možné, že katolícka Cirkev v takejto situácii okamžite neoznámila prerušenie všetkých kontaktov a foriém dialógu s nóorskymi luteránmi a všetkými spoločenstvami, ktoré neodsúdili ich zradu kresťanstva?

Nebolo by toto správanie hodné Cirkvi?

Namiesto toho – hlboké mlčanie.

– Aby sme však boli dôslední, odpovedzme aj na otázky, či *prerušil Ján Pavol II. alebo Benedikt XVI. dialóg s protestantskými spoločenstvami, ktoré začali vysväcovať ženy za pastorky?*

– *Odsúdili to, že v spoločenstvách, s ktorými mali „veľmi dobré, úzke, ekumenické vzťahy“, vysväcovali za pastorov lesby a homosexuálov?*

– *Pretrhla katolícka Cirkev vzťahy s anglikánmi, ktorí otvorene akceptovali homosexualitu?*

Na na všetky tri otázky je, žiaľ, jediná odpoveď: NIE.

Pravda nemôže byť absolútna a zároveň polovičatá. Nemôže byť vyjadrená len pozitívne, bez odsúdenia omylu. Je to, akoby Pán Ježiš povedal Kajfášovi: *Ja som Syn človeka, ale len pre svojich učeníkov. Teba a Veľradu to vôbec nemusí zaujímať.*

Katastrofálne výsledky takéhoto „dialógu“ možno dokonale vidieť v Nemecku, kde sa katolícka hierarchia tak horlivo prispôsobuje požiadavkám svojich protestantských kolegov, že je na nerozoznanie od nich.

V tejto súvislosti mi nedá nespomenúť ešte aj pápežského kazateľa Raniera Cantalamessu, teraz už kardinála, ktorého takmer všetky knihy, ktoré vyšli v slovenčine mám vo svojej knižnici, ktorý vystúpil ako kazateľ? na synode Anglikánskej cirkvi v roku 2017 pri príležitosti päťstého výročia Lutherovej revolúcie, a vyslovil slová, ktorými chcel preukázať svoju ústretovosť, ale mnohých museli šokovať:

„Nikdy by sme nemali dovoliť, aby nás morálna otázka, akou je otázka sexuality, rozdeľovala viac, než nás spája láska k Ježišovi Kristovi.“

Musel som si pretierať oči, či dobre vidím. Z toho vyplýva, že to, že napriek tomu, že Anglikánska cirkev povoľuje rozvody, umelé potraty, svätí ženy za presbyterky i biskupky, kde sobáš homosexuálov sú na spadnutie, vysväcuje homosexuálnych biskupov žijúcich s partnermi, toto nemôže byť prekážkou dialógu s nimi, pretože nás spája láska k Ježišovi Kristovi?

Znamená to, že na pravde nezáleží, pokiaľ máme v srdci túto kašovitú, sentimentálnu „lásku“? Azda nečítal svätého Pavla, ktorý varoval, že tí, čo praktizujú tieto hriechy, nebudú dedičmi Božieho kráľovstva? Azda vtedy chýbal na hodine náboženstva?

Nie je to dôsledok zredukovania viery na **sentiment vyhýbajúci sa problémom**, ktorý si to nechce s nikým rozhádať?

Prečo je myšlienka dialógu taká úspešná? Pretože je pohodlná.

Je pohodlné povedať, že sa musíme vzájomne spoznať, že sa musíme dohodnúť.

Je pohodlné hovoriť o úcte a tolerancii.

Je pohodlné povedať, že sa treba vzájomne počúvať.

To všetko sú krásne výrazy, ktoré zabezpečujú súhlas sveta a – nestoja nič.

Nestoja nič, iba soľ viery stráca svoju chuť...

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/ekumenicky-dialog-politicka-korektnost-a-teologicky-relativizmus/>